תשבץ

2450

מאת אביגיל ינאי

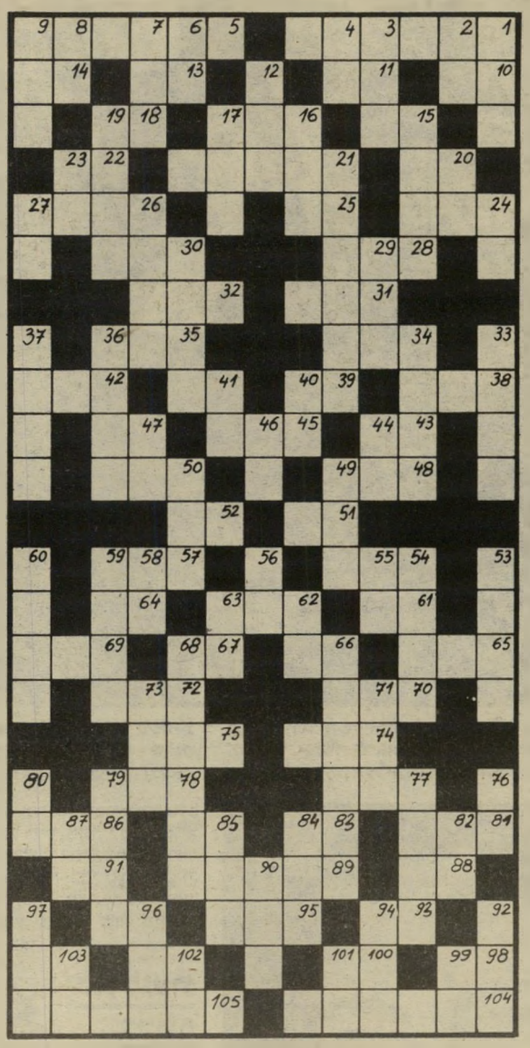

מאוזן:

1) אות ההצטיינות באולימפיאדה; 5) טרוף, שגעון (3,3); 10) בכי תמרורים; 11) נהר באירופה; 13) אינו פקח; 14) רשע; 15) סימן בכתב לטזן מוסיקלי; 16) בהשאלה — מערכת קווי יסוד; 18) לא כאן; 20) מילה המשנה טעמה ע"פ האינטונציה; 21) בהסכמה כללית (3,2); 22) ידית; 24) אריה; 25) מקווה מים רבים; 26) צעיר לאחר נשואין; 28) מגנגון להגדלת כח העבודה בהאטת התנועה; 30) סימן; 31) רהט; 32) כדור הארמה; 24) שאינו מבני ברית; 35) חנה, שכן; 38) מלכותו של עוג; 39) הגיל למצוות; 41) אמונה; 42) צייר צרפתי אימפרסיוניסטי; 43) עוף דורס; 45) דרך, צורה; 47) זאת היא; 48) עובר אורח; 50) רכוש, קניין; 51) מרכז, תווך; 52) פתחו של הר געש; 54) הקרניים הסמויות המוקרנות מחמרים רדיו אקטיביים; 57) תאריכון; 61) קידומת הולנדית; 62) חלון, אשנב; 64) האות המחברת; 65) נאד; 66) עיר ראשית ביחס לערים הקטנות שבסביבותיה; 67) רקב; 69) משפחה, בית־אב; 70) אטום נושא מטען חשמלי חיובי; 72) ישנה את שנתה; 74) הרכב אישי של מנהלה; 75) עובר עבודת הקודש בבית אלוהים; 77) שקע במים; 78) תשלום עבור כלה בארצות המזרח; 81) הנח; 83) קיים; 85) אשמדאי; 86) כינוי לחלק בשר שמן ועבה; 88) אויב; 89) פריצת מעצור; 91) מאכל צנע; 93) צמח צעיר; 95) בהשאלה — קול רעש גדול; 96) השיב נפשו לבוראו; 98) בסיס; 100) מתגורר; 102) צונן; 103) הקצה העגלגל שבביצה; 104) מי שהוא בעל המאה — כך אומרים (3,3); 105) חוסר הגיון, אינו מתקבל על הדעת, תורה בלוגיקה.

מאונך:

1) הנזול המזין את נימי העלים; 2) לא עוד; 3) עיר עתיקה בארץ; 4) מסמר; 6) סופה של אות; 7) מקום החלציים; 8) כח רב; 9) מלך אדום (בראשית ל' ל"ה); 12) רק, אך, כי־אם; 15) תותח לא רתע; 16) אבן־טובה; 17) צפיפות, לחץ; 19) פטיש; 20) אינו עובד; 21) פיננסי, השייך לאוצר המדינה; 23) מחפש; 24) עצם בפינו; 26) אוסף של דברי ערך; 27) סיעה; 29) קו אחד בין שתי נקודות; 30) הבעה; 33) שמנת מחלב שנחמץ; 34) בהשאלה — קדרות, זעף; 36) פקפוק, חוסר החלטה; 37) הספורט שנכנס לבסוף לאולימפיאדה; 40) יהיר; 41) שבט בישראל; 44) בבואה; 46) שמא; 47) נקי; 49) מקום מעצר לפושעים; 50) כסות לרגל; 53) כינוי למלך המשיח באגדה התלמודית (שמו של חדש אב); 54) בן לעם גרמני עתיק שמוצאו מסקנדינביה; 55) מאכל שהיו בו כל הטעמים — במדבר; 56) קידומת צרפתית; 58) ברקדוק — אות המהפכת עבר ועתיד; 59) סככה מעצי חורש; 60) פתח דבר; 62) אינו מכניס דבר מאכל לפיו; 63) נישא; 66) אחת מארצות הממלכה המאוחדת; 68) בהשאלה — ממד, יחס, שיעור; 71) גרור, נכנע; 73) מטבע ומשקל בימי קדם; 76) כך; 87) בקר; 79) פרח נוי הפורח בנקיקי סלעים; 80) חסר־כל; 82) שליח; 84) מזון; 85) חומר מופק מעצי האלון לתעשיית פקקים; 87) בדרגא נמוכה יותר; 90) שקערורית; 92) אבן תחתונה באבני ריחיים; 94) שם ספרו של בירד, חוקר הקוטב; 96) אל המלחמה הרומי; 97) יוקר המחייה ביחס למשפחה ממוצעת; 99) אחד השוואים; 101) עמית; 102) מדה קטנה, שעור מינימלי; 103) כבש.

הקרב על הגלימה

(המשך מעמוד 41)

והיתה זכאית לחבוש את הפיאה המיוחדת ואת הגלימה המסורתית של הבאריסטר. המסורת האנגלית אומרת, כי בגלל כבודו הרם, אין הבאריסטר מוזמן את ידיו בכסף. ולכן נתפר בשולי גלימתו כיס מיוחד, אשר לתוכו היו הלקוחות משלשלים את מטבעות הזהב שבהם שילמו את שכר הטירחה. ככך נבדלת גלימת הבאריסטר מגלימת הסוליסיטר, שיכול היה לקחת כסף בידיו.

העולם הזה ביקש לצלם את הגברת קראווה בגלימה ובפיאה המיוחדות שלה, אך מכיוון שהיא עדיין עובדת גם היום במיקצוע, פנתה לשאול את ועדת־האתיקה של לישכת־עורכי־הדין אם מותר לה הדבר. ועדת האתיקה התירה לה להתראיין רק לגבי התקופה שבה למדה מישפטים באנגליה, בתנאי שלא תספר על מישפטים שבהם הופיעה ולא תעשה לעצמה פירסומת אישית. לישכת עורכי־הדין גם סירבה להתיר לעורכת־הדין הוותיקה ביותר, המת־קרבת לשנתה ה־80, להצטלם עם הגלימה והפיאה עבור העיתון.

מלבד נועה קראווה, היו עוד כמה עורכות־דין שעלו מאנגליה ואשר היו זכאיות לחבוש את פיאת היוקרה. אבל אף אחת מהן לא היתה ילידת הארץ.

עורכות־הדין הראשונות הללו מספרות, כי מעולם לא נתקלו בהפליה או בלגלוג גברי עקב מיקצוען. אולם אף אחת מהן לא הגיעה לפיסגת המיקצוע ולא שירתה בשירות־המדינה. הן עסקו בעיקר בענייני חוזים ותביעות אזרחיות והתעניינו בעיקר בענייני אישות ובזכויותיה של האשה על פי הדת והחוק בישראל. רוזה גינצברג, שנלחמה כל־כך לשם קבלת הרשיון, התאכזבה כנראה מהר מהמיקצוע והפסיקה לעסוק בו.

קשה היום לברוק אם מוצאן הרם של עורכות־הדין הראשונות הוא שגרם ליחס הטוב אליהן ומה היה קורה להן אילו באו מבתים צנועים יותר.

הדור שבא אחריהן ככר הגיע להישגים גדולים הרבה יותר. נציגתו של דור זה היא חנה אבנור, כיום נשיאת בית־המישפט המחוזי בתל־אביב. היא בתו של עורך־דין שנודע מאוד גם במיקצועו וגם כאחד מפעילי הישוב הציוני. למרות זאת, לא רצתה חנה הצעירה ללמוד מישפטים. כאשר למדה בגימנסיה הרצליה רצתה להיות עיתונאית, ואף ערכה את עיתון הגימנסיה. אולם אביה שיכנע אותה, כי תוכל להיות עיתונאית גם אם תלמד מישפטים, והיא עשתה זאת. כאשר סיימה את הגימנסיה, עברה את בחינות הבגרות הממשלתיות שנדרשו כדי להתקבל לשיעורי המישפט שנערכו אז בירושלים.

אביה של הגברת אבנור, עורך־הדין נחום ניר־רפאלקסי* עלה מרוסיה בשנות ה־20. ב־1927 עבר את הבחינות לעורכי־דין זרים ופתח מישרד מצליח מאוד בתל־אביב. הוא היה גם חבר בוועד הלאומי.

רק לא בפלילי

ב־1939, כאשר סיימה חנה אבנור את הגימנסיה ורצתה להירשם ללמוד מישפטים, נדרש ממנה סכום של 12 לירות כדמי לימוד. סכום זה היה אז כמשכורתו של פקיד במשך חודשיים והיא ביקשה לשלמו בתשלומים. הדבר לא התאפשר לה והיא הגיעה ביום האחרון ובידה הסכום המלא. „חבל על הכסף" אמר לה, „מי שהיה מזכיר המועצה־המישפטית ראוי, עורך־הדין אפרים סלנט, „זה לא מיקצוע לאשה!"

בכתתה של הגברת אבנור היו תלמידים רבים, יהודים וערבים, ורק ארבע נשים. שלוש מהן נשרו במהלך הלימודים וחנה אבנור היתה האשה היחידה שקיבלה רשיון עריכת־דין במחזור של שנת 1945. יחד עימה קיבלו רשיונות גם שר־המישפטים לשעבר, חיים צדוק, הפרופסור אביגדור לבונטין, האחים התאומים אוריאל גורני וירוחם גורניצקי, אמנון רוזנשטיין ועוד עורכי־דין נודעים. בתמונת המחזור, שצולמה למרגלות בית־המישפט העליון בירושלים, אפשר לראת את חיוכה הרחב של האשה היחידה לבושת הגלימה וצווארון הסרטים הלבן. לידה, בפיאה של באריסטר, ניצב עורך־הדין אפרים סלנט, שהצטלם עם המחזור בתוקף תפקידו כמזכיר־המועצה המישפטית.

אחרי סיום לימודיה וקבלת־הרשיון, החלה חנה אבנור לעבוד במישרדו של אביה. הוא ניצל זאת והטיל עליה מייד את ניהול המישרד. הוא עצמו יצא לעסוק בענייני ציבור והיא מצאה את עצמה עם מישרד משגשג על כתפיה. „הרגשתי די מסכנה, כמו מישהו שזרקו אותו למים ואמרו לו לשחות. הייתי צריכה לנהל את המישרד כולו בלי ניסיון קודם," היא מספרת. אבל הכל היה בסדר, חוץ מהלקוחות שלא האמינו כי הבחורה הצעירה היא עורכת־הדין, ורשו בתוקף לראות את עורך־הדין הגבר.

בתקופת המנדאט לא היו נשים עורכות־דין בשירות המדינה, וכמובן שלא היו שופטות. מדינת־ישראל הכניסה נשים למישרד־המישפטים מייד עם הקמתו. חנה אבנור היתה בין הראשונות. יחד איתה החלה את עבודתה שם גם השופטת ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן והשופטת העליונה מרים בן־פורת.

בתחילה עסקו הנשים במישרד המישפטים בחקיקה ולא הופיעו בבתי־המישפט כתובעות. כאשר ביקשה ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן לעבוד כתובעת ולהופיע במישפטים פליליים, אמר לה חיים כהן, השופט

שופטת עליונה נתניהו
השופטות עוד מעטות

העליון בדימוס, כי אצלו נשים לא תעסוקנה במישפט פלילי. היא נאלצה לעבוד במישרד־המישפטים במחלקת האפוטרופוס הכללי, ושם היתה מופיעה בעניינים אזרחיים. אבל זמן קצר אחר־כך הצטרפה לפרקליטות תל־אביב ויחד עם חנה אבנור ומרים בן־פורת עסקו בכל עבודות המישרד. כולן הופיעו במישפטים פליליים ואזרחיים ועברו בדיוק כמו הגברים במישרד.

גם עורכות־הדין מהמחזור הזה טוענות כי לא הרגישו מעולם בהפליה על היותן נשים. אבל לכל אחת יש סיפור פיקנטי משלה, על לגלוג גברי זה או אחר. בהשוואה לסיפרה של טרריס אולנדר נראה כי פלשתינה־א"י, היתה מדינה מתקדמת הרבה יותר וקיבלה את שילובן של נשים במיקצוע המישפטי הגברי בהבנה וסובלנות יותר גדולה מאשר בארצות־הברית.

השנים עשו את שלהן, היום משרתות שתי נשים בבית־המישפט העליון, מרים בן־פורת ושושנה נתניהו. נשים אחרות מונו לשופטות מחוזיות ושופטות שלום, אך כאן עדיין ניכר ההפרש הגדול בין נשים לגברים. מיספרם של השופטים גדול בהרבה ממיספרן של הנשים השופטות. לעומת זאת, פרקליטות המדינה היא כמעט על טהרת המין הנשי.

* נחום ניר־רפאלקס – נכנס להיסטוריה הפרלמנטרית של המדינה, כאשר הוטבע המושג „קואליציית ניר". היה זה כאשר כל הסיעות בכנסת עשו יד אחת נגד הסיעה הגדולה ביותר, מפא"י, ובחרו ניר־לכנסת מחברי סיעה קטנה. ניר־רפאלקס שייצג את מפ"ם.

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

הצלחה מובטחת

קורסים מקצועיים ברמה גבוהה ל:
• ספרות נשים • קוסמטיקה ואפור • פדיקור • מניקור
• אפילציה (הוצאת שיער לצמיתות)
• מכון ליופי וסלון תסרוקות חדישים ל:
תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעות, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער לצמיתות ובשעות
תעודות למסיימים והכנה לבחינות.
הסמכה ממשרד העבודה
30 שנות נסיון והישגים בהדרכה מקצועית!

השתלמויות באירופה

דיאנה

3 שנים ברציפות בטוח בתי ספר לספרות נשים

1984

ת"א, דיזנגוף 190 (יחפת 4) 226066, 229388